

Rapport

Klacht

Verzoekster, die aanvankelijk als veroorzaker werd aangemerkt van een verkeersongeval in Veenendaal op 8 april 2006, klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Utrecht zich bij de afhandeling van die aanrijding vooringenomen hebben opgesteld jegens haar, dan wel onzorgvuldig zijn geweest doordat zij:

direct na de aanrijding wel de bestuurder van de andere auto alle aandacht hebben gegeven en deze in de auto een verklaring lieten afleggen, terwijl zijzelf op het politiebureau een verklaring moest afleggen;

haar deze verklaring niet hebben laten ondertekenen, evenmin een kopie hebben meegegeven, en een aantal punten die zij naar voren had gebracht (zoals dat de andere bestuurder het rode licht had genegeerd) niet in haar verklaring hebben opgenomen;

de toedracht van het ongeval aanvankelijk onvoldoende zorgvuldig hebben weergegeven, onder andere door geen acht te slaan op de foto's die zij had ingebracht van de aanzienlijke schade;

haar, nadat zij haar verklaring had afgelegd, niet hebben teruggebeld, terwijl zij dat wel wilde;

de getuigen die zij had aangedragen niet hebben gehoord;

aan Bureau Slachtofferhulp hebben doorgegeven dat zij de dader was, waardoor zij geen slachtofferhulp heeft gekregen.

Verzoekster klaagt er ook over dat de politie de aanbeveling van de klachtencommissie van 7 juli 2008 niet heeft opgevolgd, doordat de politie opnieuw onderzoek ging doen naar de toedracht van het ongeval, in plaats van dit onderzoek ten spoedigste af te ronden.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 8 april 2006 was verzoekster betrokken bij een aanrijding op een kruising in Veenendaal, waarbij zij gewond raakte en haar auto beschadigde. Volgens de politie kwamen de politieambtenaren K., Bl. en Ba. van het regionale politiekorps Utrecht ter plaatse en maakten naar aanleiding van deze aanrijding een proces-verbaal op, bestaande uit een registratieset, de verklaringen van beide partijen en de verklaring van getuige S.
2. In de registratieset staat vermeld dat verzoekster geen voorrang had verleend aan het verkeer op de voorrangsweg. Verzoekster reed weliswaar door groen licht, maar zou geen voorrang hebben verleend aan de tegenpartij die zich al op de kruising bevond. De

tegenpartij was daarvoor reeds door groen licht gereden, maar moest wachten in verband met verkeersdrukke. De tegenpartij reed door toen het licht inmiddels ook voor verzoekster op groen stond.

In deze registratieset was verzoekster als 14.1 aangemerkt, waarmee doorgaans de veroorzaker van de aanrijding wordt bedoeld.

3. In het proces-verbaal van getuige S. staat vermeld dat zij op dezelfde weg reed als verzoeksters tegenpartij en dat zij de tegenpartij in tegemoetkomende richting aan zag komen rijden. Al die tijd had S. rood licht en zij dacht dan ook dat de tegenpartij door rood was gereden toen de aanrijding met verzoekster plaatsvond.

4. Verzoekster was het met de beschreven toedracht van de aanrijding in de registratieset niet eens. Volgens haar was de tegenpartij door rood licht gereden, waarna de tegenpartij haar op de kruising had aangereden.

Bij brief van 19 juni 2006 aan de politie diende verzoekster een aantal klachten in over het politie-optreden ter plaatse en de afhandeling van de aanrijding.

5. Klachtbehandelaar D. stelde een onderzoek naar verzoeksters klachten in, waarna er onder meer op 11 oktober 2006 een bemiddelingsgesprek plaatsvond. Er werd geen overeenstemming bereikt, waarna de plaatsvervangend chef van district Heuvelrug verzoekster op 19 oktober 2006 meedeelde dat uitgebreid onderzoek had uitgewezen dat uit de stukken niet was op te maken wie de schuldige aan de aanrijding was. Het was volgens haar aan de verzekeringsmaatschappij om de kwestie verder af te handelen.

6. Naar aanleiding van verzoeksters e-mail van 14 mei 2007 liet de chef ondersteuning van district Heuvelrug verzoekster bij brief van 24 mei 2007 namens de districtsleiding weten dat er geen nieuwe feiten of omstandigheden naar voren waren gekomen die zouden leiden tot een andere zienswijze of conclusie.

7. Verzoekster nam hiermee geen genoegen en wendde zich bij brief van 22 november 2007 tot de Nationale ombudsman. Omdat er nog geen formele klachtbehandeling door de politie had plaatsgevonden, stuurde de Nationale ombudsman de klacht ter behandeling door aan de korpsbeheerder.

8. In het kader van de formele klachtbehandeling stelde politieambtenaar G. een nader onderzoek in en sprak hij met verzoekster. Na afloop van dat gesprek op 12 maart 2008 overhandigde verzoekster G. twee handgeschreven getuigenverklaringen van personen die de aanrijding hadden gezien. Beiden verklaarden dat de tegenpartij door rood licht was gereden. Tevens toonde verzoekster G. foto's van de schade aan haar auto, welke schade aanzienlijk was, aldus G.

G. adviseerde de districtschef een nieuwe registratieset op te laten maken, nadat de door verzoekster aangedragen getuigen waren gehoord, welk advies de districtschef overnam.

9. In een aanvullend rapport van G. van 2 april 2008 staat vermeld dat hij de foto's aan ongevallenanalist J. had voorgelegd en dat deze had aangegeven dat alleen aan de hand van foto's niet goed vastgesteld kon worden met welke vermoedelijke snelheid de auto had gereden. Voorts had J. aangegeven dat de op de foto's zichtbare schade normaal gesproken niet kan zijn veroorzaakt door over een afstand van 8 tot 10 meter vanuit stilstand op te trekken, zoals de tegenpartij had verklaard. G. had hierop de plaats van het ongeval geschouwd en geconcludeerd dat wanneer de tegenpartij inderdaad voor de stopstreep op het kruisingsvlak had stilgestaan en vandaar uit stilstand was weggereden, de afstand tot de plaats van de aanrijding maximaal 8 tot 10 meter was.

10. Verzoekster gaf te kennen ontevreden te zijn over de wijze waarop de politie haar klachten afhandelde, en legde haar klachten voor aan de klachtencommissie.

11. Op 7 juli 2008 bracht de klachtencommissie advies uit aan de korpsbeheerder. De klachtencommissie oordeelde dat het nadelig was voor alle betrokkenen dat verzoekster haar verklaring niet ter ondertekening voorgelegd had gekregen. De commissie achtte deze klacht gegrond.

Ten aanzien van de klacht dat de politie verzoekster niet had teruggebeld, onthield de commissie zich van het geven van een oordeel nu de verklaringen van verzoekster en betrokken politieambtenaar B. sterk uiteenliepen.

De klachtencommissie oordeelde dat de klacht over het niet horen van getuigen die verzoekster had aangedragen, naar haar oordeel gegrond was. Vier dagen na de aanrijding had verzoekster aan de balie de namen van twee getuigen doorgegeven, maar deze hadden de betrokken ambtenaren B. en K. niet bereikt, hetgeen de klachtencommissie niet zorgvuldig achtte.

Aanvullend overwoog de klachtencommissie dat het onderzoek naar de toedracht van de aanrijding te lang had geduurd. De betrokken ambtenaren B. en K. hadden naar het oordeel van de klachtencommissie wel geprobeerd de zaak zorgvuldig af te handelen door deze voor te leggen aan de toenmalige verkeerscoördinator. Dat de huidige verkeerscoördinator een andere mening was toegedaan, viel hen niet te verwijten. Wel hadden B. en K. betere notie moeten nemen van de schade aan verzoeksters auto, die immers de verklaring van de tegenpartij zou kunnen weerleggen.

De commissie deed de korpsbeheerder de aanbeveling het onderzoek naar de toedracht van de aanrijding zo spoedig mogelijk af te ronden en verzoekster zoveel mogelijk behulpzaam te zijn bij het vergoed krijgen van haar schade.

12. Bij brief van 9 juli 2008 liet de korpsbeheerder verzoekster weten het advies van de klachtencommissie over te nemen.

13. Bij e-mail van 2 november 2008 aan de plaatsvervangend korpschef uitte verzoekster haar ongenoegen over het feit dat de korpsbeheerder haar op 9 juli 2008 had laten weten het advies van de klachtencommissie - om het proces-verbaal te wijzigen - over te nemen, maar dat dit proces-verbaal nog immer niet was gewijzigd. Verzoekster gaf aan het onnodig te vinden dat de politie opnieuw een onderzoek had ingesteld naar de toedracht van de aanrijding.

14. De chef van district Heuvelrug liet verzoekster bij brief van 6 januari 2009 weten dat de korpsbeheerder het advies van de klachtencommissie had overgenomen, en dat de aanrijding vervolgens opnieuw en zorgvuldig was onderzocht door de verkeersspecialist van het district. Tijdens dit onderzoek waren de getuigen gehoord en is het registratieformulier aangepast, waarna de politie het resultaat van het onderzoek op 1 december 2008 naar de betrokken assuradeuren had gezonden.

15. In deze nieuwe registratieset is verzoekster als 14.2 aangemerkt en de tegenpartij als 14.1. Als omschrijving van het ongeval is vermeld dat aan de hand van de verklaringen van de betrokken partijen en de (later) gehoorde getuigen niet duidelijk is komen vast te staan wat de exacte toedracht van de aanrijding is geweest.

Voorts zijn in de registratieset de verklaringen van verzoekster en de tegenpartij opgenomen, evenals de verklaringen van de getuigen die door de verkeersspecialist zijn gehoord.

In de registratieset staat dat getuige S. aanvullend had verklaard dat zij nog steeds niet zeker wist wanneer zij de tegenpartij voor het eerst waarnam.

Voorts staat erin vermeld dat getuige E. had verklaard te hebben gezien dat verzoekster groen licht kreeg, zij naar links keek en zag dat verzoeksters tegenpartij met snelheid naderde en even later het kruisingsvlak opreed, tegen verzoeksters auto aan. E. had verder verklaard dat zij gezien had dat het verkeerslicht voor verzoeksters tegenpartij op rood stond op het moment dat zij de stopstreep nog niet was gepasseerd.

In de registratieset staat verder vermeld dat getuige Be. had verklaard dat hij verzoeksters tegenpartij nimmer rijdend heeft waargenomen. Pas na de klap van de aanrijding had hij gekeken, terwijl hij tegenover een assuradeur had verklaard dat hij had gezien dat verzoeksters tegenpartij met zeer hoge snelheid door rood licht was gereden.

Als onderzoeksresultaten/bevindingen stond in de registratieset onder meer vermeld dat verzoeksters tegenpartij wordt verdacht van het negeren van het rode licht; verzoekster wordt verdacht van het niet verlenen van voorrang; nog niet eerder gehoorde getuigen tegenstrijdig verklaren; een in 2006 gehoorde getuige volledig anders verklaart in 2008, en

dat niet de juiste toedracht van de aanrijding kan worden vastgesteld.

I Ten aanzien van het geven van aandacht en het afnemen van een verklaring

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie direct na de aanrijding alle aandacht heeft gegeven aan de tegenpartij en deze in de auto een verklaring heeft afgelegd, terwijl verzoekster op het politiebureau een verklaring moest afleggen.

Volgens verzoekster hield één van de betrokken ambtenaren zich bezig met de tegenpartij en stond de ander het verkeer te regelen, hoewel zij gewond was. Verzoekster ging met haar dochter naar het politiebureau om daar een verklaring af te leggen.

2.1 De korpsbeheerder heeft bij brief van 14 mei 2009 aan de Nationale ombudsman gesteld dat politieambtenaar Ba. vanwege de slechte weersomstandigheden het verhoor van de tegenpartij heeft afgenomen in de politieauto. Volgens de korpsbeheerder zou politieambtenaar Bl. hebben verklaard dat van verzoekster geen verklaring werd opgenomen omdat zij bekneld zat in haar voertuig. Om die reden is haar gevraagd naar het politiebureau te komen om later een verklaring af te kunnen leggen, aldus de korpsbeheerder.

2.2 Bij brief van 4 juni 2009 heeft de korpsbeheerder deze klacht ongegrond verklaard.

3.1 Betrokken ambtenaar K. heeft op 19 mei 2009 tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij ter plaatse het verkeer is gaan regelen om de weg vrij te maken voor de ambulance en de brandweer.

K. had verzoekster in de auto aangetroffen, maar zij zat in zijn beleving niet bekneld. Wel was zij paniekerig, aldus K. Het ambulancepersoneel had verzoekster behandeld, maar zij hoefde niet mee naar het ziekenhuis. Gelet op de chaotische situatie ter plaatse en de slechte weersomstandigheden, had K. verzoekster voorgesteld om naar het politiebureau te komen om in alle rust een verklaring op te nemen.

3.2 Betrokken ambtenaar Bl. heeft op 19 mei 2009 tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat toen zijn collega Ba. en hij ter plaatse kwamen, hij eerst naar verzoekster is gegaan, die zich in haar auto bevond. Verzoekster zat volgens Bl. niet bekneld, zoals aanvankelijk werd gemeld. Omdat het ambulancepersoneel met haar bezig was, kon Bl. niets voor haar betekenen.

Vervolgens hebben Ba. en Bl. een verklaring van de tegenpartij afgenomen, hetgeen in haar auto plaatsvond. De auto van de tegenpartij had lichte schade, aldus Bl. Omdat verzoeksters auto werd weggesleept en de regen met bakken uit de hemel viel, is met verzoekster de afspraak gemaakt haar op het politiebureau te horen.

4. Verzoekster heeft gesteld dat zij niet bekneld heeft gezeten en dat haar auto niet is weggesleept, maar door haar echtgenoot naar het politiebureau is gereden. Zij heeft ongeveer drie kwartier in de auto zitten wachten en er was genoeg tijd om haar verklaring af te nemen, aldus verzoekster. Voorts heeft zij gesteld dat één van de politieambtenaren bij de tegenpartij zat.

Beoordeling

5. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden.

6. De Nationale ombudsman constateert dat de verklaringen elkaar op allerlei punten tegenspreken. Zo heeft de korpsbeheerder gesteld dat van de tegenpartij een verklaring in een politieauto is afgenomen, terwijl betrokken ambtenaar BI. heeft verklaard dat een verklaring van de tegenpartij in diens auto is afgenomen. Omdat ook verzoekster heeft gesteld dat de politie de tegenpartij in diens auto heeft gehoord, gaat de Nationale ombudsman hiervan uit.

Voorts bestaat er tegenstrijdigheid over wat er na de aanrijding met verzoeksters auto zou zijn gebeurd. Volgens de politie zou deze worden weggesleept, hetgeen volgens verzoekster niet het geval was.

Wat hier ook van zij, de Nationale ombudsman acht het geen onjuiste beslissing om verzoekster te vragen naar het politiebureau te komen voor het afleggen van een verklaring. Het regende immers hard en ter plaatse was de situatie nogal chaotisch. Voorts oordeelt de Nationale ombudsman dat nu de politieambtenaren weinig voor verzoekster konden betekenen (zij werd immers door het ambulancepersoneel behandeld) het niet onredelijk is dat zij het verkeer regelden en een verklaring van de tegenpartij opnamen. Het is de Nationale ombudsman niet gebleken dat de betrokken politieambtenaren vooringenomen waren en er is dan ook niet in strijd met het verbod van vooringenomenheid gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Ten aanzien van verzoeksters verklaring

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie haar haar eigen verklaring niet heeft laten ondertekenen, haar geen kopie daarvan heeft meegegeven en een aantal punten die verzoekster naar voren had gebracht, niet in de verklaring heeft opgenomen (zoals dat de tegenpartij het rode licht had genegeerd).

2.1 De korpsbeheerder heeft in zijn brief van 14 mei 2009 aan de Nationale ombudsman gesteld dat bij de klachtbehandeling door de klachtencommissie voldoende naar voren is gekomen dat het feit dat de verklaring niet ter ondertekening aan verzoekster is aangeboden, nadelig is voor alle betrokkenen.

Voorts heeft de korpsbeheerder aangegeven dat het niet gebruikelijk is om ongevraagd een kopie van de verklaring te verstrekken. Wanneer betrokkenen daar prijs op stellen, wordt deze desgevraagd gegeven, aldus de korpsbeheerder.

2.2. Bij brief van 4 juni 2009 heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman verwezen naar de brief van 14 mei 2009 en hem laten weten dat hij in aansluiting op de conclusie van de klachtencommissie de klacht gegrond acht (met betrekking tot het niet laten ondertekenen van de verklaring van verzoekster; N.o.).

3. Betrokken ambtenaar K. heeft op 19 mei 2009 tegenover medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij de verklaring van verzoekster niet ter ondertekening aan verzoekster heeft aangeboden. In zijn beleving had hij verzoekster als betrokkene gehoord en niet als verdachte, waardoor hij geen reden zag haar verklaring te laten ondertekenen.

Voorts heeft K. verklaard dat hij verzoekster geen afschrift van haar verklaring heeft gegeven omdat dat niet gebruikelijk is.

K. heeft verder verklaard dat de beschuldiging dat hij verzoeksters verklaring zou hebben gewijzigd, onjuist is. K. heeft aangegeven dat hij er geen belang bij heeft om de verklaring te wijzigen en geen partij is. K. heeft gesteld dat hij verzoeksters tegenpartij niet kent. Volgens K. heeft hij opgeschreven wat verzoekster heeft verklaard.

4. Verzoekster heeft bij brief van 12 augustus 2009 gesteld dat zij wel om een afschrift van haar eigen verklaring heeft gevraagd, maar dat haar werd meegedeeld dat zij dit maar bij de verzekering moest opvragen.

Beoordeling

5. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit betekent dat wanneer politieambtenaren burgers op het politiebureau een verklaring laten afleggen, zij de burger deze verklaring dienen te laten ondertekenen.

6. Ten aanzien van het niet laten ondertekenen van verzoeksters verklaring is de Nationale ombudsman met de klachtencommissie en de korpsbeheerder van oordeel dat de politie verzoekster haar verklaring had moeten laten ondertekenen, om misverstanden over hetgeen is verklaard te voorkomen. De Nationale ombudsman is er bovendien niet van

overtuigd dat verzoekster slechts als betrokkene is gehoord, omdat haar voorafgaand aan het afleggen van de verklaring de cautie is gegeven.

De politie heeft in strijd met het vereiste van professionaliteit gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

7. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit betekent dat wanneer er geen (wettelijke) belemmeringen zijn, het bestuursorgaan een door de burger verzocht afschrift dient te verstrekken.

8. Ten aanzien van het niet verstrekken van een afschrift van verzoeksters verklaring oordeelt de Nationale ombudsman dat er geen onderzoekbelangen dan wel andere belemmeringen waren die het verstrekken daarvan in de weg stonden (zie Achtergrond). De Nationale ombudsman ziet dan ook geen reden waarom de politie verzoekster geen afschrift van haar verklaring heeft verstrekt. Hiermee heeft de politie in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

9. Ten aanzien van de klacht dat de politie verzoeksters verklaring onvolledig op papier heeft gezet, onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel. De verklaringen van verzoekster en betrokken politieambtenaar K. staan lijnrecht tegenover elkaar en de Nationale ombudsman acht geen feiten of omstandigheden aanwezig op grond waarvan aan de ene verklaring meer waarde moet worden toegekend dan aan de andere verklaring.

III. Ten aanzien van de weergave van de toedracht van de aanrijding

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie de toedracht van het ongeval aanvankelijk onvoldoende zorgvuldig heeft weergegeven, onder andere door geen acht te slaan op de foto's die zij had ingebracht van de aanzienlijke schade.

2. Bij brief van 4 juni 2009 aan de Nationale ombudsman heeft de korpsbeheerder verwezen naar de aanbeveling van de klachtencommissie, die is opgevolgd. Dit heeft geleid tot het opnieuw op papier zetten van de aanrijding. Deze klacht was in eerste aanleg dus terecht, maar is vervolgens naar behoren opgepakt en afgerond door de politie, aldus de korpsbeheerder.

3.1 Betrokken politieambtenaar K. heeft op 19 mei 2009 tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hem niets bekend is over foto's die verzoekster heeft ingebracht.

Uiteindelijk heeft een verkeersspecialist de beslissing genomen, aan wie het proces-verbaal was voorgelegd, aldus K.

3.2 Betrokken politieambtenaar Bl. heeft verklaard dat hem niets bekend is van foto's die door verzoekster zijn ingebracht.

Bl. heeft voorts verklaard dat de aanrijding technisch gezien een moeilijk verhaal was. Zowel verzoekster als de tegenpartij waren door groen licht gereden, maar verzoekster was daarbij een voorrangsweg opgereden. De betrokken politieambtenaren hadden onderling discussie wie 14.1 en 14.2 zou moeten worden. Om die reden is het proces-verbaal aan de verkeerscoördinator voorgelegd, die het advies gaf verzoekster onder te brengen onder 14.1, aldus Bl.

Bl. heeft verder verklaard dat hij verzoeksters tegenpartij niet kent.

4. Desgevraagd heeft verzoekster bij brief van 12 augustus 2009 laten weten dat zij de foto's op 20 maart 2008 heeft overhandigd aan klachtbehandelaar G.

Beoordeling

5. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit betekent dat wanneer de politie naar aanleiding van een aanrijding een registratieset opmaakt, hierop de juiste gegevens moeten worden vermeld.

6. Het opmaken van een juiste registratieset is van wezenlijk belang, omdat verzekeringsmaatschappijen veel waarde hechten aan een registratieset bij de civielrechtelijke afwikkeling van een verkeersongeval. Op dat formulier dienen dan ook alle gegevens te worden vermeld die van belang zijn voor vaststelling van de schuldvraag.

Eventuele conclusies dienen te zijn gebaseerd op vaststaande feiten of op de bijzondere wetenschap van degene die het formulier invult. Wanneer onvoldoende vaststaat wie schuldig is aan de aanrijding, dienen de lezingen van elk der partijen te worden weergegeven. In de registratieset die aanvankelijk door de politie is opgemaakt, staat duidelijk weergegeven dat verzoekster schuldig is aan de aanrijding door geen voorrang te verlenen aan de tegenpartij, die door groen licht zou hebben gereden. De toedracht van de aanrijding stond echter in het geheel niet vast omdat de verklaringen van verzoekster en de tegenpartij elkaar tegenspreken. Bovendien gaf de verklaring van de getuige geen uitsluitsel over de schuldvraag. Zij heeft immers verklaard dat zij dacht dat verzoeksters tegenpartij door rood licht reed, maar deze verklaring geeft hierover geen zekerheid. De

politie had dan ook geen conclusies mogen trekken over de schuldvraag, en de verklaringen van de betrokkenen en de getuige in de registratieset moeten opnemen.

Dat de politie aanvankelijk geen acht heeft geslagen op de foto's acht de Nationale ombudsman niet verwijtbaar, omdat verzoekster deze pas bijna twee jaar later heeft ingebracht.

Door de registratieset niet op de juiste wijze op te maken, heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het niet terugbellen

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie haar niet heeft teruggebeld nadat zij een verklaring had afgelegd, terwijl zij dat wel wilde.
2. Bij brief van 4 juni 2009 heeft de korpsbeheerder verwezen naar de conclusie van de klachtencommissie op dit punt. Omdat de verklaringen van de partijen teveel uiteen lopen, heeft de korpsbeheerder hierover geen oordeel gegeven.
 - 3.1 Betrokken politieambtenaar K. heeft op 19 mei 2009 tegenover medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat er volgens hem geen afspraken met verzoekster waren gemaakt om haar terug te bellen.
 - 3.2 Betrokken politieambtenaar Bl. heeft verklaard dat hij vanwege de vakantie van zijn collega K. telefonisch contact heeft gehad met verzoekster. Bl. wist niet meer precies wanneer hij met verzoekster had gesproken, maar hij had haar in ieder geval meerdere malen uitgelegd wat er in het proces-verbaal zou komen te staan. Bl. kon zich niet herinneren dat hij met verzoekster had afgesproken dat hij haar zou terugbellen. Het kon volgens Bl. zo zijn dat verzoekster heeft geprobeerd om hem te bellen en aan de politie heeft verzocht door Bl. te worden teruggebeld, maar Bl. wist het niet meer.
- Bl. heeft verklaard dat hij verzoekster in ieder geval een aantal malen heeft teruggebeld, maar dat hij haar niet kon bereiken. Eenmaal heeft hij met één van verzoeksters dochters gesproken, maar zij wist niet waar het over ging, aldus Bl.
4. In haar brief van 12 augustus 2009 heeft verzoekster gesteld dat de politie geen enkele moeite heeft gedaan om haar te bereiken. Volgens verzoekster is het onzin dat zij niet bereikbaar was, omdat zij haar mobiele telefoon in haar tas bij zich draagt. Omdat verzoekster alleen een mobiele telefoon heeft (en dus geen vaste telefoon), is het volgens verzoekster zeer onwaarschijnlijk dat politieambtenaar Bl. haar dochter heeft gesproken,

omdat verzoeksters mobiele telefoon alleen door verzoekster zelf wordt opgenomen.

Beoordeling

5. Politieambtenaar BI. heeft verklaard dat hij verzoekster een aantal malen heeft geprobeerd te bellen, maar dat hij haar niet kon bereiken. Verzoekster heeft dit ontkend, omdat zij bereikbaar is op haar mobiele telefoon.

Nu de Nationale ombudsman geen feiten of omstandigheden bekend zijn op basis waarvan meer waarde aan de ene verklaring moet worden toegekend dan aan de andere verklaring, onthoudt hij zich van het geven van een oordeel op dit punt.

V. Ten aanzien van het niet horen van getuigen

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie de door haar aangedragen getuigen niet heeft gehoord.

Verzoekster stelt dat twee getuigen zich ter plaatse hebben gemeld als getuigen en een half uur hebben gewacht om een verklaring af te leggen, maar dat de politie deze verklaringen niet heeft opgenomen. Verzoeksters dochter heeft vervolgens de namen van deze getuigen genoteerd en een deel van deze gegevens op het politiebureau aan ambtenaar K. overhandigd. Volgens verzoekster vonden de betrokken ambtenaren het niet nodig om de getuigen te horen.

2. De korpsbeheerder heeft de Nationale ombudsman bij brief van 4 juni 2009 verwezen naar de conclusie van de klachtencommissie en laten weten deze klacht gegrond te achten.

3.1 Op 19 mei 2009 heeft betrokken politieambtenaar K. tegenover medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij zich niet meer kan herinneren of er tijdens het verkeersongeval getuigen aanwezig waren. Op het moment van het afhandelen van de aanrijding had hij in ieder geval geen getuigen gezien. Kort erna was hij op vakantie gegaan en hij had niet gehoord dat er nog getuigen waren, dat kwam veel later. Voorts heeft K. verklaard dat als hij had geweten dat er getuigen waren, hij deze zeker had gehoord.

3.2 Betrokken politieambtenaar BI. heeft verklaard dat hij niet weet wanneer verzoekster bij de politie heeft aangegeven dat er nog getuigen waren. Hij dacht dat verzoekster dat in ieder geval pas had kenbaar gemaakt nadat het proces-verbaal was ingestuurd, dus enkele weken na de aanrijding. Anders had hij de getuigen zeker gehoord, aldus BI.

4. In haar brief van 12 augustus 2009 heeft verzoekster gesteld dat zij twee getuigen heeft genoemd in haar verklaring en dat zij op 13 april 2006 de naam van de derde getuige op het politiebureau heeft afgegeven.

Beoordeling

5. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit betekent dat wanneer de politie naar aanleiding van een aanrijding ter plaatse komt en hiervan een registratieset opmaakt, zij eventuele getuigen van die aanrijding dient te horen.

6. De Nationale ombudsman is het met de klachtencommissie eens dat het niet zorgvuldig is dat de door verzoekster verstrekte namen van getuigen de betrokken ambtenaren niet hebben bereikt en deze getuigen aanvankelijk niet zijn gehoord.

Of het de betrokken politieambtenaren ter plaatse bekend was dat er getuigen waren, is niet vast komen te staan. De Nationale ombudsman is evenwel van oordeel dat het in de rede had gelegen dat de politie ter plaatse zelf navraag had gedaan of er getuigen van de aanrijding waren. Dat de politie dit niet heeft gedaan, acht de Nationale ombudsman in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

VI. Ten aanzien van slachtofferhulp

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie aan Bureau Slachtofferhulp heeft doorgegeven dat zij de dader was, waardoor zij geen slachtofferhulp heeft gekregen.

Verzoekster stelt dat zij op 13 september 2006 een afspraak had met klachtbehandelaar D., en dat de heer De. van Slachtofferhulp met haar mee zou gaan. De. had de afspraak afgezegd en volgens verzoekster was achteraf gebleken dat klachtbehandelaar D. hem had verzocht zich niet in de zaak te mengen.

2.1 De korpsbeheerder heeft in zijn brief van 14 mei 2009 aan de Nationale ombudsman aangegeven dat de heer De. van slachtofferhulp in september 2008 aanwezig is geweest bij een gesprek tussen verzoeksters en klachtbehandelaar D. Tijdens dit gesprek had De. zich partijdig gedragen en zich in de discussie over de verkeerstechnische vraag gemengd, aldus de korpsbeheerder. Omdat klachtbehandelaar D. van mening was dat dit niet tot de taak van het Bureau Slachtofferhulp behoort, heeft zij De. verzocht zich niet in de discussie te mengen. De korpsbeheerder acht dit geen ongebruikelijke gang van zaken.

2.2 Bij brief van 4 juni 2009 heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman laten weten dat de politie niet aan Bureau Slachtofferhulp doorgeeft wie de dader is. Bij verkeersongevallen kan de betrokken politieambtenaar de betrokkenen vragen of zij doorverwezen willen worden naar Bureau Slachtofferhulp. Dit is echter geen standaardprocedure en de korpsbeheerder kon niet meer nagaan wat er in de onderhavige zaak was gebeurd. De korpsbeheerder onthoudt zich van een oordeel.

3. Verzoekster heeft in haar brief van 12 augustus 2009 gesteld dat het niet waar is dat er een gesprek heeft plaatsgevonden met klachtbehandelaar D. en de heer De. van Bureau Slachtofferhulp. Volgens verzoekster is De. nooit met haar mee geweest omdat D. hem had gevraagd zich niet in de zaak te mengen.

4. Een medewerker van de Nationale ombudsman heeft telefonisch contact gezocht met De. maar deze bleek niet meer werkzaam bij het Bureau Slachtofferhulp.

5. Klachtbehandelaar D. heeft op 27 augustus 2009 tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat zij tweemaal met verzoekster heeft gesproken. Het eerste gesprek vond plaats met verzoekster, haar dochter en De. van Slachtofferhulp, aldus D. Het ging om een verkeerstechnische zaak en D. heeft verklaard dat zij De. heeft gevraagd om terughoudendheid omdat hij zich tijdens het gesprek niet objectief opstelde.

Voorts heeft D. verklaard dat er een tweede gesprek met verzoekster heeft plaatsgevonden, waarbij De. niet aanwezig was.

D. heeft verder verklaard dat zij niet aan Slachtofferhulp heeft doorgegeven dat verzoekster de dader was.

Beoordeling

6. De verklaringen van verzoekster en de politie staan lijnrecht tegenover elkaar. Het is de Nationale ombudsman niet gelukt de betrokken (voormalig) medewerker van Slachtofferhulp te achterhalen om hem als getuige te horen. Nu de Nationale ombudsman geen feiten of omstandigheden bekend zijn op grond waarvan aan de ene verklaring meer waarde moet worden toegekend dan aan de andere verklaring, onthoudt hij zich van het geven van een oordeel.

VII. Ten aanzien van het nieuwe onderzoek

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie de aanbeveling van de klachtencommissie van 7 juli 2008 niet heeft opgevolgd, doordat de politie opnieuw onderzoek ging doen naar de

toedracht van het ongeval, in plaats van dit onderzoek ten spoedigste af te ronden.

2. In zijn brief van 14 mei 2009 heeft de korpsbeheerder gesteld dat verkeerscoördinator R. eind juli 2008 het advies van de klachtencommissie heeft ontvangen, waarna hij het lijvige dossier heeft bestudeerd om uitvoering te kunnen geven aan de gedane aanbeveling. Het was hem opgevallen dat de door verzoekster genoemde getuigen nimmer door de politie waren gehoord, ondanks dat zij in een eigen verklaring hadden aangegeven ooggetuige te zijn geweest van de aanrijding. Voorts heeft R. zich over de vraag gebogen of het mogelijk was om verzoeksters status van verdachte om te zetten in slachtoffer. Zowel het horen van de getuigen als het beantwoorden van deze vraag vergden nogal wat tijd. R. had het noodzakelijk geacht om ook de beide partijen te horen om zo een zo compleet mogelijk beeld van de aanrijding te krijgen, maar zowel verzoekster als haar dochter wilden hieraan geen medewerking verlenen. Verzoekster had hierbij aangegeven dat zij slechts wilde dat haar status van verdachte werd gewijzigd in die van slachtoffer. Hierop had R. besloten alleen de getuigen te horen.

De al eerder gehoorde getuige legde op 7 augustus 2008 een verklaring af die verzoekster niet ontlastte.

Vanwege de vakantieperiode was het R. niet gelukt om de overige twee getuigen spoedig te horen. In oktober 2008 heeft R. de tweede getuige gehoord, die een voor verzoekster niet ontlastende verklaring aflegde. Deze verklaring kwam niet overeen met de verklaring die deze getuige reeds eerder aan een assuradeur had afgelegd.

De derde getuige werd in verband met de vakantieperiode pas op 6 november 2008 gehoord en zij bleef bij haar eerder geschreven verklaring.

Volgens de korpsbeheerder leerden de verklaringen van alle betrokkenen en jurisprudentie in vergelijkbare gevallen dat de verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid voor de aanrijding voor verzoekster niet anders zou komen te liggen dan wanneer de toedracht exact zo zou zijn zoals verzoekster had weergegeven. Wanneer verzoeksters lezing de juiste zou zijn, zou de tegenpartij eveneens verdachte zijn. Verkeerscoördinator R. heeft het aanrijdingsrapport daarom in die zin veranderd en in december 2008 ter beschikking gesteld aan de assuradeuren, aldus de korpsbeheerder.

3. Verkeerscoördinator R. heeft op 19 mei 2009 onder meer tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij de betreffende aanrijding ter beoordeling voorgelegd kreeg en dat hij moest kijken of het mogelijk was de status van verzoekster te veranderen in die van slachtoffer. Daarvoor was volgens R. aanvullend onderzoek nodig en hij wilde verzoekster, de tegenpartij en de drie getuigen horen. Verzoekster zij wilde echter geen medewerking verlenen en wilde slechts dat R. haar status in die van slachtoffer zou wijzigen. R. heeft verklaard dat hij verzoekster heeft uitgelegd dat hij haar status niet kon wijzigen zonder aanvullend onderzoek uit te voeren.

R. heeft voorts verklaard dat hij meerdere pogingen heeft gedaan de twee nog niet eerder gehoorde getuigen te horen, maar dat dit vanwege de vakantieperiode pas na langere tijd lukte. Eind september heeft R. één van de getuigen kunnen spreken. Deze getuige heeft verklaard dat hij de tegenpartij pas zag na de aanrijding. Omdat deze verklaring afwijkt van een eerder afgelegde verklaring tegenover de assuradeur, is er volgens R. sprake van een in eerste instantie afgelegde valse verklaring.

In oktober 2008 heeft R. verschillende malen geprobeerd de andere getuige te benaderen, maar het was hem niet gelukt. Tijdens de vakantie van R. heeft een collega van hem met deze getuige gesproken en zij bleef bij haar eerder afgelegde verklaring.

Na het horen van de getuigen heeft R. gekeken naar het juridisch gedeelte van de kwestie, waarover hij contact met iemand van de politieacademie heeft opgenomen. Deze vertelde R. dat het niet is toegestaan een kruispunt op te rijden wanneer het niet vrij is. Wanneer de tegenpartij door het groene licht had gereden, zou verzoekster als enige verdachte aangemerkt blijven. Wanneer de tegenpartij door rood licht had gereden, zouden zowel de tegenpartij als verzoekster als verdachte worden aangemerkt, aldus R. Zowel het eerste als het later ingestelde onderzoek geven volgens R. helaas geen definitief uitsluitel over de exacte toedracht.

4. Verzoekster heeft bij brief van 12 augustus 2008 gesteld dat zij niet mee hoefde te werken omdat de klachtencommissie al een uitspraak had gedaan waarin duidelijk naar voren kwam dat zij geen dader was maar een slachtoffer. Er was geen nader onderzoek meer nodig omdat alles onderzocht was, aldus verzoekster.

5. Verkeerscoördinator R. heeft de Nationale ombudsman desgevraagd op 27 augustus 2009 de uitgewerkte verklaring van getuige S. verstrekt, welke zij tegenover R. had afgelegd. In deze verklaring staat onder meer vermeld dat S. heeft verklaard dat zij het niet met 100% zekerheid durfde te zeggen, maar dat zij nagenoeg zeker wist dat verzoeksters tegenpartij het stoplicht was gepasseerd toen het voor S. (en kennelijk dus ook voor de tegenpartij) rood werd. S. had dus een verklaring afgelegd die strijdig was met haar eerste verklaring, aldus R.

Voorts heeft R. nog laten weten dat navraag bij de gemeente had opgeleverd dat de verkeerslichten zodanig waren afgesteld dat de verkeerslichten die op dezelfde rijbaan in tegengestelde richting staan, op hetzelfde moment op groen, oranje en rood licht gaan.

Desgevraagd heeft R. laten weten dat ook de verzekeringsmaatschappijen de beschikking hebben gekregen over de uitgewerkte verklaring van S.

Beoordeling

6. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Dit betekent dat wanneer de korpsbeheerder de toezegging doet een advies op te volgen, hieraan in beginsel gevolg moet worden gegeven.

7. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat verzoekster de indruk heeft gekregen dat de klachtencommissie van oordeel was dat zij als slachtoffer van de aanrijding had moeten worden aangemerkt. De klachtencommissie heeft immers de aanbeveling gedaan het onderzoek naar de toedracht zo spoedig mogelijk af te ronden en verzoekster zoveel mogelijk behulpzaam te zijn bij het vergoed krijgen van haar schade, hetgeen impliceert dat zij slachtoffer van de aanrijding was. De korpsbeheerder had voorts het advies van de klachtencommissie overgenomen.

De Nationale ombudsman kan zich er niettemin in vinden dat de korpsbeheerder de aanbeveling niet zonder nader onderzoek kon opvolgen, omdat uit de op dat moment beschikbare stukken niet kon worden afgeleid dat verzoekster als slachtoffer moest worden aangemerkt. Haar verklaring en die van de tegenpartij spraken elkaar tegen en uit de verklaring die de politie van de getuige had opgenomen, kon niet met zekerheid worden gesteld dat verzoeksters tegenpartij door het rode licht was gereden.

De Nationale ombudsman acht het dan ook redelijk en zorgvuldig dat de politie nader onderzoek heeft ingesteld naar de aanrijding. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat R. contact heeft opgenomen met verzoekster om haar nog eens te horen en vindt het dan ook jammer dat verzoekster hieraan geen medewerking wilde verlenen. Dat het door R. uitgevoerde onderzoek lange tijd in beslag heeft genomen, valt hem niet te verwijten vanwege de langdurige onbereikbaarheid van de getuigen die nog niet door de politie waren gehoord. Nu de politie gegronde reden had om van de aanbeveling af te wijken en R. verzoekster heeft uitgelegd waarom hij de aanbeveling niet kon opvolgen en haar status niet zonder aanvullend onderzoek kon wijzigen, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het vereiste van rechtszekerheid niet is geschonden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

De Nationale ombudsman merkt over het aanvullend onderzoek nog het volgende op. De indruk is ontstaan dat R. op zorgvuldige wijze onderzoek heeft verricht. Bovendien heeft hij alle verklaringen in de registratieset opgenomen, welke in de eerste registratieset ontbraken. De onderzoekresultaten/bevindingen die in de registratieset zijn vermeld, komen echter niet overeen met de feiten, zoals deze in dezelfde registratieset vermeld staan. Er staat onder het kopje 'onderzoekresultaten/bevindingen' vermeld dat een in 2006 gehoorde getuige in 2008 volledig anders verklaart, terwijl deze getuige volgens hetgeen in de registratieset staat vermeld, bij haar eerdere verklaring is gebleven. Nadat hierover navraag bij R. is gedaan, heeft de Nationale ombudsman de beschikking

gekregen over de verklaring die S. tegenover R. had afgelegd. Hieruit blijkt inderdaad dat S. tegenstrijdig heeft verklaard; in eerste instantie heeft zij verklaard dat verzoeksters tegenpartij vermoedelijk door rood licht was gereden, terwijl zij later heeft verklaard dat zij nagenoeg zeker wist dat verzoeksters tegenpartij het stoplicht was gepasseerd toen het voor hen rood werd. Dit betekent dat de tegenpartij door groen licht zou hebben gereden. Nu de verzekeringsmaatschappij wel de beschikking heeft gekregen over de uitgewerkte verklaring van S. zijn de betrokkenen hierdoor niet in hun belangen geschaad. Desondanks is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie de tweede getuigenverklaring van S. beter had moeten samenvatten in de registratieset.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht, is

gegrond ten aanzien van:

- het niet laten ondertekenen van verzoeksters verklaring, wegens schending van het vereiste van professionaliteit;
- het aan verzoekster niet verstrekken van een afschrift van haar verklaring, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking;
- het weergeven van de toedracht van het ongeval, wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;
- het niet horen van de getuigen, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

niet gegrond ten aanzien van:

- het afnemen van verzoeksters verklaring op het politiebureau;
- het uitvoeren van nieuw onderzoek.

Ten aanzien van het opstellen van een onvolledige verklaring, het niet terugbellen en de communicatie met Bureau Slachtofferhulp onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel.

Slotbeschouwing

Verzoekster is op 8 april 2006 betrokken geraakt bij een aanrijding en is niet tevreden over de afwikkeling hiervan door de politie. In de registratieset is zij als veroorzaker van de aanrijding aangemerkt, terwijl zij naar haar zeggen slachtoffer is.

Haar klachten richten zich op twee punten; enerzijds de registratieset die de politie volgens verzoekster niet juist heeft opgemaakt, en anderzijds het feit dat de politie volgens verzoekster vooringenomen dan wel onzorgvuldig is geweest bij de afwikkeling van de aanrijding.

Hoewel de overtuiging bestaat dat de politie de aanrijding zorgvuldig heeft willen afwikkelen, valt het te betreuren dat het onderzoek en vervolgens het aanvullend onderzoek naar deze aanrijding zoveel tijd heeft moeten kosten. Bovendien is er gedurende deze tweeënehalf jaar wel het één en ander misgegaan. Zo is de eerste registratieset niet juist opgemaakt. Dit is van wezenlijk belang, omdat verzekeringsmaatschappijen veel waarde hechten aan een registratieset bij de civielrechtelijke afwikkeling van een verkeersongeval. Het is begrijpelijk dat verzoekster daardoor de indruk kreeg dat de politie geen neutrale houding aannam ten aanzien van beide bij het ongeval betrokken partijen.

Nadat verzoekster een aantal klachten bij de politie had ingediend, adviseerde de klachtencommissie de korpsbeheerder het onderzoek naar de toedracht van de aanrijding zo spoedig mogelijk af te ronden. Een verkeerscoördinator kreeg de kwestie in behandeling en heeft nader onderzoek naar de aanrijding uitgevoerd. Vervolgens heeft hij de registratieset aangepast, waarin thans vermeld staat dat aan de hand van de verklaringen niet duidelijk is geworden wat de exacte toedracht is geweest. Deze registratieset doet recht aan de feiten.

Verzoekster is echter van mening dat de politie haar als slachtoffer had moeten aanmerken en heeft het gevoel dat de politie de aanrijding met vooringenomenheid heeft afgewikkeld. Hiervan is uiteindelijk niet gebleken. De betrokken politieambtenaren hebben de kwestie op zorgvuldige wijze willen afwikkelen en deze voorgelegd aan een verkeerscoördinator alvorens de registratieset op te maken. Dat de eerste registratieset niet juist is en er ook andere klachten zijn die gegrond zijn verklaard, doet aan hun intenties niet af. Van vooringenomenheid was geen sprake.

Onderzoek

Op 1 november 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw M. te Veenendaal, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast heeft de Nationale ombudsman een viertal politieambtenaren gehoord.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Utrecht over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

Verzoekster is in de gelegenheid gesteld om op de afgelegde verklaringen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoekster en betrokken ambtenaar R. gaven aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

De reactie van betrokken ambtenaar Bl. gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Noch de korpsbeheerder noch betrokken ambtenaar K. en D. gaven binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 22 november 2008.

Reacties van de korpsbeheerder van 14 mei 2009 en 4 juni 2009

Verklaring van politieambtenaar K. van 19 mei 2009.

Verklaring van politieambtenaar Bl. van 19 mei 2009.

Verklaring van politieambtenaar R. van 19 mei 2009.

Verklaring van politieambtenaar D. van 27 augustus 2009.

Aanvullende informatie van politieambtenaar R. van 27 augustus 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Instructie verstrekking van kopieën van een eigen verklaring van het College van procureurs-generaal van 1 juni 2005, registratienummer 2005I001:

"De Nationale ombudsman heeft de afgelopen jaren diverse klachten in behandeling genomen betreffende de vraag of een verdachte recht heeft op inzage in het proces-verbaal van zijn eigen verklaring en of hij daarbij tevens aanspraak kan maken op een afschrift daarvan gedurende het voorbereidend onderzoek. Daarbij is met name aan de orde geweest het recht op een afgifte van de eigen verklaring van de verdachte tijdens het ophouden voor verhoor en inverzekeringstelling, voordat het proces-verbaal naar het parket is gezonden.

(...) Onbetwist is een ongeclausuleerd recht op kennisneming van het proces-verbaal van de eigen verklaring van de verdachten (art. 31 aanhef en onder a WvSv). De wijze waarop een afschrift kan worden verkregen is echter niet ongeclausuleerd.

Ter griffie kan een afschrift worden verkregen van de stukken waarvan kennisneming is toegestaan, met dien verstande dat het onderzoek door de verstrekking niet mag worden opgehouden. De wetgever heeft deze bijzondere procedure bij de verstrekking van afschriften vastgelegd in artikel 34, derde lid WvSv.

De Nationale ombudsman heeft de minister van Justitie aanbevolen te streven naar een praktijk waarin de politie desgevraagd een kopie van de eigen verklaring aan de verdachte verstrekt tenzij er dringende redenen zijn om dit niet te doen. In dit laatste geval zou de politie contact op moeten nemen met de officier van justitie of met de rechter-commissaris die dan zal beslissen op het verzoek.

De minister van Justitie heeft zich op het standpunt gesteld dat afschriften van stukken enkel worden verstrekt na verkregen toestemming van het OM of de rechter-commissaris. De minister van Justitie heeft hiertoe besloten, overwegende dat het recht op kennisneming dat de verdachte heeft, wezenlijk verschilt van het recht op het verkrijgen van een afschrift. Het onderzoeksbelang kan zich verzetten tegen de afgifte van de eigen verklaring. Te denken valt aan situaties waarbij het onderzoeksbelang vergt dat het mogelijk is dat:

een verdachte meermalen wordt verhoord over dezelfde zaak zonder dat hij reeds beschikt over een afschrift van zijn eerdere verklaring; meerdere verdachten over dezelfde zaak verhoord kunnen worden zonder dat zij beschikken over afschriften van hun verklaringen en daarmee in de gelegenheid zijn om elkaars verklaringen op elkaar af te stemmen. (...)

Samenvatting:

In deze instructie is de procedure beschreven voor de afhandeling van verzoeken van personen die vragen om een afschrift van de eigen verklaring gedurende het voorbereidend onderzoek, met name in die gevallen waarin nog geen proces-verbaal naar

het parket is ingezonden. Hierbij moet, als boven vermeld, worden gedacht aan de situatie dat de verdachte meermalen gehoord moet worden, dan wel dat zeker is dat binnen enkele dagen andere verdachten in hetzelfde onderzoek zullen worden gehoord."